

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
 1/2 10 „
 1/3 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kačipot po Goriškem in Gradiškanskem“ in „Kačipot po Ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva krat v letu „Vozni reč izlazi, parnikar in poštnih svez“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadstr. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo. Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah če tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje „črke“ po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je možno govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekalšču Jos. Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v po kopalšču ulici, I. Mažusi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 2; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 53. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabičič) tiska in zal.

Dva shoda.

Dne 28. junija t. l. se je vršil v Skopem na Krasu lep kmetijski shod, na kateri je prihitelo okoli 400 mož s celega Krasa. Lepo mirno se je razpravljalo na tem shodu razne važne gospodarske reči in sprejete so bile dobro premišljene resolucije, ki obsegajo zahteve in želje kraškega prebivalstva. Oglasili so se razni govorniki in čule so se še druge želje in zahteve, sklenili pa so se tudi važni koraki na gospodarskem polju. Lepo mirno se je vršil shod, le tam od zadej je brenčal Zlobec s Ponikev ter deval vse skupaj v nič. Smejali so se mu navzoči. Mož ni dosegel svojega namena, da bi bil prišel s svojim zgaganjem do upoštevanja; ostal je osramočen v ozadju. Na shodu so se čule tudi lepe besede vladnega zastopnika, našega deželana, tako da se je gledé na vse moralo reči, da je shod vspjel prav dobro ter da je od takih shodov pričakovati tudi resničnih uspehov.

Za shodom v Skopem je prišel shod v Štanjelu. Kar čez noč smo slišali, da bo v Štanjelu na Krasu „vsekmetski shod“. Pripravljali odbor je zahteval, naj ponatisnejo vsi listi iz „Našega glasa“ oklic za shod, ki bo vsekmetski in nadstrankarski in na katerem bodo govorili v prvi vrsti kmetje. V „Primorcu“ smo povedali svoje mnenje o nameravanem shodu ter pokazali pot, po kateri more tak vsekmetski shod vspeti v pravem pomenu besede. Na shod je prišlo okoli 1500 ljudi, s Krasa, iz Vipavske doline, deloma tudi iz Brd. Nastopali so kmetijski govorniki ter govorili k programu. Ali ko so prišle „raznoterosti“ na vrsto, takrat pa se je vsipalo iz ust govornikov neumno zabavljanje, natolcevanje, zbadanje, tako, da če je dobil prej kdo dober utis o shodu, so mu ga te „raznoterosti“ vsega pokvarile. Tako se je zagotavljalo, da bo shod nadstrankarski, da se bodo reševala na njem le gospodarska vprašanja, v resnici pa je bila nekako najznamenitejša točka „raznoterosti“, to je točka udrihanja in zabavljanja prav tako „nadstrankarsko“, kakor smo že čuli take

lepe reči na izvestnih shodih. Tako grdo se je zabavljalo, da se je to za malo zdelo kmetom iz Istre in tržaške okolice ter so prosili tržaško gospodo, naj pove to v „Edinosti“ z dostavkom, da se kaj takega ne sme več pripetiti. „Edinost“ je tej želji ugodila ter povedala naročeno.

Kdor primerja ta dva shoda, si napravi lahko sam sodbo o njih.

Mi moramo na tem mestu povedati le to, da se po taki poti ne dela nisto nič dobro za kmeta.

Na Štajerskem se bo vršil velik shod nemških kmetov, ki bo res vsekmetski shod, ker ga skličejo vse stranke. Pri nas pa se kar zmaže neki oklic, in ljudje naj bi drli za njimi, ki se skrivajo za takim oklicem.

Vsak razsoden človek se mora veseliti kmetijskega gibanja in pozdravljati govornike iz srede kmetijskega ljudstva, toda da vspe tak vsekmetski shod, za to treba govoriti z vodstvi strank in postaviti trdno podlago shodu, ako ima biti res vsekmetski in nadstrankarski, ako mu je res namen, da se čuje glas širokih mas kmetijskega ljudstva, ki naj pomaga bedi kmetijskega trpina. — Kdor tukaj dela kar na svojo roko in stopa na dan samo pod firmo „pripravljali odbor“, ne da bi javnost vedela, kaj in kako je s temi pripravami in kdo tiči zadej, ta ne hodi po poti, ki vede do pravega vsekmetskega shoda. Kakor da bi bili tičali za „pripravljanim odborom“ tisti „raznoteri“ govorniki!

Kmetijski shodi naj bodo dostojni in mirni — za zgled si lahko vzamejo shod v Skopem! — razpravljajo naj se dosegljive reči, dobro preudarjene in premišljene, potem morejo roditi tudi dobre sadove. Drugače pa le kompromitirajo kmečko reč ter neizmerno škodujejo.

DOPISI.

S Planino pri Vipavi. — Našo Planino je osrečil posebne vrste g. nunc, kakor jih na Goriškem zaveto, ki strašno besni proti našemu društvu. Ali nimamo tudi mi pravic, ka-

kor vi, ustanovljati si izobraževalna društva? Nimamo li mi pravice do življenja in obstanka, kakor vi in vaši hinavski klerikalni kolovodje?

Pitate nas z liberalci, rohnite kakor zbesnel čez naše napredne časopise. Koliko pa vas stanejo? Bi jih radi zatrli, ker duhovnikom tupatam krtačijo zobe? Bi živeli po Kristusovih naukih, ki so tako lepi, a nočete; pač pa vidite smet v očesu svojega brata, a bruna v svojem ne čutite — zato pa je treba „zoffe“, kakor za oni dve nuni, ki sta bili pri vas in za katere je mati zoffe iskala, ne vemo sicer kake vrste žehta je bila, zato jo za sedaj puščamo in gremo dalje. Tudi vaši predniki so besneli in divjali proti nam, a so sfrčali, ne v „Sočo“ sicer, kakor vi sedaj, pač pa daleč s Planine. Še ugreli se niste na Planini, a ste že začeli intrigrirati. Če hočete, vam naštejemo vse vaše slavno delovanje. Ako se bo tako delovalo, ne bo nihče več varen in zagotovo se vresniči „Lažljubov“ članek 27. številke, da bo kamen pa nož od nahujskancev pel. Zato kličemo vam in vsem kolovodjem, nehajte s tako robotostjo. Kristus bi rekel, da se na tak način dela iz cerkve jama razbojnikov. Kristusa je bila sama ljubezen — vas vseh pa sama hinavščina; zares, hodite okolo vi vsi in gledate, kje bi komu škodovali, a enkrat se boste vrezali. Posledica vašemu delovanju je, da morajo mirni ljudje trpeti žaljenja in šikane, zato opozarjamo oblasti po „Lažljubovi“ zahtevi, da take ljudi, ki nočejo živeti v miru, brzdajo in krotijo.

Nam se krati svoboda in pravica, a mi je ne kratimo nikomu, naj že dela kar hoče. Zato vam ob 12. uri kličemo: nehajte! Mi smo bili in ostanemo oziroma naši nasledniki tukaj, a vi boste morali pobrati sila in kopta prej ali slej. Ste razumeli, g. Hartmann, in zato pustite nas v miru, če ne vas bo glavo še bolj bolela, pa tudi naše društvo in časopise pustite! Mi plačujemo vas in vas redimo, vi nas ne! Bomo videli, če bo dobra liberalna bera, ki kaplanom „aržete gmèra“. Da bo nas posestnike, kmete in društvenike že vsak kaplan, ki ga z žulji redimo, komandiral, to pa še ne.

Naj le žugajo z „Lažljubom“ kakor tudi v 27. številki — hinavci, ki hočejo boga z altarja snesti od pobožnosti — pa so parhuziču po svojem delovanju, se jih nč ne bojimo, ker so oblasti tu, ki morajo tudi takim prste in jezičke prestriči. Ravno v imenovani številki najpodejšega časopisa se za-dirajo v nas posestnike na Planini, zlasti pa v gg. Ivana Marc (ta jim je trn v peti) in Jožeta Marc po domače Šuštar, a bodo prej za slinami pomrli, nego li tisočak, ki ga zase reklamirajo — povohali. Ni hudir 1000 K, a ferška bisaga jih ne dobi. Le penite se. Jože Marc je rekel: Bolj sem vesel godbe, kakor da bi mi kdo tisočak v žep potisnil. To je bila istina in vse drugo, kar so v Lažljubu čez posestnike, orožnike in druge pisali, je podla in satanska laž, zato ker od lažnikov in obrekovalcev ni tudi drugega pričakovati. Res pa je, da se jih bo bač radi „kamna in noža“, ker klerikalci, iz katere vrste je bil tudi Pangerc, katerega ste nam hoteli nprčiti — tako čreda. Vseh sovražnostij v občini so, bi rekli, krivi duhovniki, ki evangeljsko ljubezen drugače uče. Bo že res: Kristus je rekel apostolom: pojdite učiti vse narode, a njegovi nasledniki uče, kakor se vidi, narobe. Tudi za vas pride dan plačila. Slavn! Joža in kompanija lepa — mir — če ne bomo vračali, kakor boste posojali. Bodi dovolj!

Iz kobariškega okraja.

Iz Kobariča. — Te dni je pregledavalo Sočo več inženirjev, kako naj bi jo izkoristili za električne svrhe. Tudi ti inženirji so rekli, da je kobariški okraj jako lep okraj, kjer bi lahko veliko tujcev našlo pravo letovišče. Samo nekoliko preoddaljeno od železnice da je. Prav. — Ali za povzdigo naših vasi in posebno Bovca, kateri je z odprtjem Bohinske železnice veliko zgubil, je železnica neobhodno potrebna. Električnih moči, katerih se lahko tukaj pridobi, jih nima z lepa svet. Zato bi bilo prav lahko napraviti državo na to, da za odškodnino teh vodnih sil napravi če ne železnico vsaj električni tramvaj. Potem imamo v planinskem raju

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

Mušketir dvigne roko do klobuka ter se oddalji, da izvrši dana mu povelja.

D' Artagnan stopi na kočijažev sedež.

Za pasom je imel dve pištoli, ob nogah puško, za hrbtom pa svoj goli meč.

Kmalu pride kraljica, za njo kralj in vojvoda Anjou-vinski, njen brat.

— Koadjutorjeva kočija! vsklikne kraljica ter stopi korak nazaj.

— Da, milostljiva gospa, pravi d' Artagnan, toda vstopite le brez skrbi, jaz jo bom vodil.

Kraljica se glasno začudi ter stopi v kočijo. Kralj in vojvoda vstopita za njo ter jej sedeta vsak na eno stran.

— Pridite sem, Laporte, pravi kraljica,

— Kaj, milostljiva gospa? se začudi strežaj, v isti kočiji kakor Veličanstvi?

— Nocoj ne gre za kraljevo etiketo, temveč za kraljevo blaginjo. Vstopite, Laporte.

Laporte stori, kakor mu je bilo rečeno.

— Zaprite kočijo, pravi d' Artagnan.

— Toda li to ne vzbudi suma, gospod? vpraša kraljica.

— Bodite le brez skrbi, Veličanstvo, odvrne d' Artagnan; odgovor imam že pripravljen.

Zapri so kočijo, in ta je naglo zdrdrala po ulici Richelieu. Ko so prišli do vrat, se je približal kočiji poveljnik straže na čelu kakih dvanajstih mož, držeč v roki svetilko.

D' Artagnan mu namigne, naj stopi bliže, ter pravi nato:

— Poznate li voz?

— Ne, odvrne seržant.

— Poglejte grb!

Seržant posveti z lučjo kočijo.

— To je koadjutorjev grb! vsklikne na to.

— Psi! Koadjutor se prav dobro zabava z gospo Guéménée.

Seržant se zasmaja ter pravi:

— Odprite vrata, že vem, kdo je.

Nato stopi k vratom ter zakliče:

— Mnogo zabave, Monseigneur!

— Žleva! zavpije d' Artagnan, še ob službo me spravite.

Vrata so zaškripala ter se odprla, in ko je videl d' Artagnan, da je pot prostá, je udaril krepko po konjih, ki so se spustili v tek.

Pet minut pozneje je dohitela kočija kardinala.

— Mousqueton, zakliče d' Artagnan, odprite vrata kočije Nj. Veličanstva!

— On je, pravi Porthos.

— Kot kočijaž! vsklikne Mazarin.

— In s kočijo gospoda koadjutorja! pristavi kraljica.

— Corpo di Dio! gospod d' Artagnan, pravi Mazarin, vredni ste toliko zlata, kolikor sami tehtate!

XXV.

Kako sta zaslužila d' Artagnan in Porthos prvi dvestodevetinajst, drugi dvestopetnajst cekinov s prodajanjem slame.

Mazarin je hotel takoj oditi dalje v Saint-Germain, toda kraljica je rekla, da hoče čakati na ljudi, katerim je dala tu sestanek. Ponudila je samo Mazarinu Laportovo mesto. Kardinal je bil zadovoljen ter je prestopil iz ene kočije v drugo.

Niž ni bilo čudno, da se je bila razširila govorica, da hoče po noči zapustiti kralj Pariz; deset ali dvanajst oseb je vedelo za ta skrivnostni beg že od šestih zvečer, in naj bi bile te osebe še tako zamočljive, vendar niso mogle dati povelj za ta beg tako skrivaj, da ne bi prišlo nekaj v javnost. Sicer so pa imeli vsi ti ljudje po enega ali dva druga, za katere so se zanimali; in ker ni bilo dvoma o tem, da zapuščá kraljica Pariz s strašnimi naklepi osvete, je vsakdo obvestil o tem svoje prijatelje ali sorodnike; in tako je hitela govorica o tem kakor goreča žila smodnika po pariških ulicah.

Prva kočija, ki je prišla za kraljičino, je bila princeva; v njej so se pripeljali princ Condé, gospa princezinja in princezinja vdova; obe so vzbudili sredi noči, in nista vedeli, kaj to pomeni.

V drugi kočiji so prišli vojvoda orleanski, gospa vojvodinja, velika „mademoiselle“ in abbé La Rivière, princév neločljivi ljubljenc in svetovalec.

„Švico“. Naprej torej, poslanci, primite se dela, dokler ne vdeče koncesije privatna podjetja, katera bi porabila to moč v svoje lastne koristi.

Iz goriške okolice.

Iz Šempasa. — (30 letnica zasedenja Bosne in Hercegovine.) — Letos v avgustu bode 30 let, odkar sta bili zasedeni Bosna in Hercegovina po hrabrih avstrijskih četah. V proslavo tega in ob enem v proslavo 60-letnice vladanja Nj. Vel. našega cesarja Fr. Josipa prireda nekateri bojevnik iz bosanske okupacije dne 16. avgusta t. l. veliko veselico na prostem v Šempasu. Ako se še kateri sobojevnik iz tedanjega časa za to zanima, izvoli naj se obrniti na g. M. Štrukelj, krčmarja v Šempasu, kateremu je poverjena prireditev te slavnosti. Nadejamo se, da se bomo ta dan v Šempasu imenitno zabavali — V kratkem objavimo program.

Bljke. — Čas je, da se rovanju našega slovitega Abrama naredi enkrat konec, čas je, da se odprejo oči ljudem, kajti kam pridejo, ako bodo drvili za njim. Ni zadosti, da je spravil že prejšnji nunc večino njih v dolgove, da se nikdar več ne rešijo iz njih, še ta jih hoče spraviti, da bodo javkali in preklinjali vsi, ki so s edili njegovemu delovanju.

Za časa volitev je „nakupil“ kmetom vse polno otrobi in moke. Vse je „kupovalo“, ker je mislilo, da bo zastoj, ali proklete so se varali. Vse bodo morali z mastnimi obrestmi plačati. Drugi štacunarji dajejo jestvine tudi na upanje, ker to je že navada na vaseh — ali ne tirjajo se obresti od dolžnega zneska, Abram pa tirja in bo tirjal, da bo joj.

Zdaj namerava Abram in njegov štab à la Žovanin Rugljev, Orel in enaki možje ustanoviti konsumno društvo. Ali ne bo nič, ker samostojni kmetje niso tako neumni, kakor oni kmetje, ki so pečni in kubani pri kuratu. To je presneta banda!

S konsumom misli zadati kurat drugim trgovcem hud udarec! A ne bo nič. Trgovci naperijo pa tudi vsem tistim, ki se pridružijo konsumu, tožbo za dolžne zneske z obrestmi vred. Ako bo to marsikateremu neljubo, naj se gre zahvalit kuratu in njegovemu štabu. Čuditi se je pa kuratu, da ruje proti lastnemu pristašu trgovcu, da hoče odjesti kruh orema, ki trobi v njegov rog. — Kdaj spoznajo vse one ženske in vsi oni, ki so se zaljubljeni vanj, da jih on ne popelje k blagru, ampak v mizerijo?

Gospod kurat pa ostrmi nekega dne, ko bo videl, da je slabo zidal in da se je na slabo oporo opiral. — O klerikaini poštenosti in značajnosti pa kaj več, ako ne bo miru.

Iz Kojskega. — V torek se je vršila volitev župana in podžupanov naše kojsčanske županije. Soglasno je izvoljen za župana naš dosedanji župan in deželni poslanec g. Franc Obljubek, veleposestnik v Krasnem. Po volitvi je bil pri Mariniču kosilo, katerega se je udeležil tudi voditelj okrajnega glavarstva dvorni svetnik grof Attems. Govoril je

župan in glavar, ki se je spomnil tudi cesarjeve 60-letnice. Slednjič je govoril gosp. Fr. Kocjančič o potrebi, podpirati mladino ter priporočil dijaško kuhinjo, za katero je dražestna gospica Pepica Mariničeva nabrala 17 K. Hvala jej in hvala darovateljem!

V Solkanu je bil izvoljen včeraj 22. t. m. za župana g. Anton Mozetič. — O priliki volitve župana se je nabralo na vrtu g. A. Mozetiča za družbo sv. Cirila in Metoda 17. K 60 v. Darovali so: gg. Anton Mozetič 2 K, po 1 K: Jožef Gašperčič, Anton Gamišek, Anton Makuc, Anton Boškin, Jakob Vuga, Oblokar, Andrej Ličer, Andrej Luznik, Tomaž Jug, Fran Komel (Kromberg), Jožef Makuc (Kromberg), Jakob Bašič, po 50 vin.: Fran Gabrijelčič, po 40 vin.: Jakob Jug, Mihael Bašič, Leop. Terpin, Andr. Koršič, Ivan Makuc, po 30 vin.: Jožef Koršič, po 20 vin.: Anton Jug, Valentin Vuga, Blaž Makuc (Kromberg), Valentin Komel (Kromberg).

Iz ajdouskega okraja.

Iz Sela. — Ker se nismo mogli mi Selanci udeležiti iz raznih zadržkov velike narodne veselice, katera se je vršila dne 12. mal. srp. t. l. v Gorici, smo se spomnili pri tej priliki prekornost narodne in šolske družbe sv. Cirila in Metoda. V to se je ponudil g. Kristjan Novak ter začel nabirati od rodoljubnih Selancev prostovoljne prispevke.

Darovali so sledeči: Josip Mermolja ml. 1 K, Kristjan Novak 1 K, Franc Bavčar, mizar 1 K, Josip Pišot, mizar 60 v, Josip Pirjevec ml. 50 v, Anton Čermelj, kovač 40 v, Maks Furjan, kovač 40 v, Anton Bavčar p. d. Šim., 40 v, Ivan Vovk, kovač 40 v, Josip Bavčar, mizar št. 11. 40 v, Anton Mužina, 20 v, Franc Podgornik, miz. uč. 20 v, Ivan Lipovž, mizar 20 v, Franc Bavčar, kmet 20 v, Ivan Mrmolja, 10 v, Anton Krkoč, 20 v, Josip Pišot, št. 9. 10 v, Ivan Jekše, 12 v, Josip Čebren, 20 v, Kristjan Cigoj, 20 v, Franc Bavčar, miz, pomoč. 20 v, Alojzij Pirjevec, kovač 20 v.

Ko smo v Oseku dne 12. mal. srpana t. l. po veselici se prosto zabavali mi Selanci pri kozarcu rujnega Oseškega vinca, smo se spomnili svoje narodne dolžnosti ter sta začela gg. Mermolja in Novak nabirati okrog sosednih miz darove za našo narodno družbo. In sicer so darovali sledeči: Leopold Bovcon, 50 v, Alojzij Slamič, Batuje, 50 v, c. kr. orožniški četovodja O. H., Šempas 20 v, Josip Hrovatin, 50 v, Josip Humar, 40 v, Peršič 20 v. Pevci bralnega društva iz Šempasa 4 K, Josip Ušaj, Ravne 20 v, Josip Krušič, Batuje 20 v. Razni drugi nepoznani 19 vin. — skupaj 15 K 11 v.

Denar je poslan moški podružnici sv. Cirila in Metoda v Gorici.

Domače vesti.

Za družbo sv. Cirila in Metoda sta darovala gg. Nanut in Makuc iz Št. Andreža K 2 — mesto vstopnine k veselici „pri Jelenu“.

Kolesarskemu društvu „Gorica“ je plačal N. N. kron 5 namesto vstopnine k prvi narodni dirki dne 12. t. m. Hvala! Odbor.

Naš rojak gospod Janko Vukasović-Štibil, podpolkovnik in poveljnik srbske žandarmerije v Belemgradu, je prišel na dopust domov v Vrtovin v Vipavski dolini, kjer ostane do 15. septembra t. l. — Dobro došel!

Na vesniketnem shodu v Štanjelu so bile sprejete te-le resolucije:

Kmetje Primorske dežele, iz delov Goriške, Krasa, Istre in Tržaške okolice, zbrani na shodu v Štanjelu, dne 19. julija 1908. stavljamo visoki vladi sledeče zahteve:

I. Povišanje vžitine na pivo in znižanje iste na vino. a) Državni davek na vino naj se v teh pokrajinah popolnoma odpravi. b) Vžitino na pivo naj smeta dežela in občina naložiti do iste mere kakor je sedaj obdačeno vino.

II. Zahteva se katerikoli državno delo kakor začelček bednemu ljudstvu s Krasa. a) Kraško prebivalstvo je posebno prizadeto vsled katastrofe po že 3kratni suši, kobilicah in toči. b) Kmetški shod zahteva torej posebej takojšnjo pomoč za preživetje revnejših družin do otvoritve gori navedenega, kakoršnjegakoli državnega dela.

III. Zahteva se nabavo potrebne krme za živino po znižani ceni ter brezplačno prevažanje iste po državni in južni železnici.

IV. Visoka c. kr. vlada vkreni z ozirom na to, da dajemo mi kmetje vladi vse možne dayke, mej temi najdražje vsemu človeštvu, svojo: kri, svoje sinove in teh (smelo rečemo) v pretežni večini (75%) vsega vojaštva, da nam pomaga rešiti našo bedo s tem, da odpravi zemljiški davek in ga pravično nadomesti z dohodninskim ter prevzame v svoje področje naše šolstvo, ceste in cerkev; ob enem naj pa domovinski zakon tako predela, da bodo skrbela mesta za ljudi, došle tja delat z dežele, in to takoj za slučaj bolezni in ne še le po 10 letih.

V. Kmetje iz Vipavske doline v sporazumljenju s kraškimi kmeti zahtevamo še posebej, da se v najkrajšem času ugotovi prošnji glede uravnave reke Vipave, ker ta reka povzroča po svojem nepravilnem teku do izliva v Sočo ogromno škodo posestnikom ter s tem pomaga, da hitrejša peša blagostanje kmeta Vipavske doline. Za uravnavo je sedaj tudi primeren čas, ker bi vlada na ta način odpravila z zaslužkom bednemu ljudstvu iz črne revščine, ki je navstala vsled slabih letin.

VI. Kmetški shod pozivlja svoje poslance, drž. in deželne, da vse svoje moči postavijo v to, da se te naše zahteve izpolnijo, posebno pa pozivljamo vse deželne poslance, ne oziraje se na stranke, da z vsemi sredstvi zahtevajo za nas Slovence, ki tvorimo na Goriškem pretežno večino, pravično volilno reformo.

K zadnji resoluciji je govoril Alojzij Brajnik iz Št. Andreža, rekoč nekako tako-le:

„Napadamo na desno in levo, ali glavnega vira bedi goriških Slovencev se ni danes dotaknil nikdo. Mi imamo v deželi dvetretjinsko večino, a smo vendar brez moči. Malone vsa deželna sredstva se izčrpajo za laški del dežele. Mi ne dobivamo ničesar, ali k večjemu kako drobtinico. In zakaj to? Zato, ker je

deželni volilni red skrajno krivičen. Ta se mora spremeniti! Predlagam, naj zahtevamo od naših poslancev, da zažugajo vladi in Italijanom, da deželnega zbora sploh ne bo, ako se ne uvede za Slovence pravičen volilni red!“

Germanstvo na državnem kolodvoru v Gorici potuhnjeno cvete, šopiri se in uganja čedalje bolj strupeno politiko. O teh razmerah bo treba korenito zaropotati v deželnem zboru, ki mora vladi odločno in jasno povedati, da ne bomo trpeli germanske politike v deželi, kjer nemščina niti deželni jezik ni!

„In konečno smo vendar na čistem“, tako vsklikla „Naš glas“ ter pravi, da vsa nesramnost naših klerikalcev in liberalcev v zadevi sena je prišla v vsej svoji nagoti na dan. Pravi, da je deželni glavar objavil v „Soči“ popravek v katerem tudi, da ni res, da bi dovolila država 140.000 K za nabavo sena, ampak da je dobil deželni odbor le 42.500 K. Nato pa citira „Naš glas“ iz „Delavskega lista“ ljubeznivost, da je bilo bahanje liberalcev, da je pridobil Štrekelj 140.000 K, čisto navadna volilna lumparija....

Kar se tiče nas, pač ni treba posebej povdarjati, da je gorenje pisarjenje neopravičeno. Mi ne slepimo nikdar in volilne lumparije so nam tuje. Zato odklanjamo impertinenco „Našega glasa“.

Da smo pisali o 140.000 K, v to nam je dal povod odgovor finančnega ministra Korytowskega državnemu poslancu Al. Štreklju, kjer pravi: „Das Finanzministerium hat sich mit der Bestreitung von Mehrauslagen im Höchstbetrage von 140.000 K auf Rechnung der Post „Rindviehzucht“ pro 1907. für Zwecke der seitens des Ackerbauministeriums beabsichtigten Futtermittelaktion im Küstenlande einverstanden erklärt“. Slavna gospoda okoli „Našega glasa“ menda ne poreče, da smo si mi izmislili ministrov odgovor! Državni poslanec Štrekelj hrani ministrovo noto. Videli so jo tudi nekateri učitelji. Možje okoli „Našega glasa“ naj čitaj, kaj in kako smo pisali v „Soči“! Če pa je prišlo res le 42.000 K in ne 140.000 K, iz tega še ne sledi, da smo mi slepili ter uganjali volilno lumparijo. Da bo to umel, toliko pameti ima menda še „Naš glas“! Potem bo tudi umel, kam spada nesramnost in lumparija!

Volitev župana v Gorici se bo vršila koncem tekočega meseca.

V Škofjokolju bo v nedeljo zborovanje vseh „krščansko socialnih zvez“; to se pravi: klerikalci naženejo v Škofjokolje svoje backe in „čuke“, in tam bodo slovesno zborovali. Kaj se bo tam govorilo, ni težko uganiti. Fanatizovalo se bo ljudi, slepilo in farbalo, da se bodo posvečeni govorniki po zborovanju med seboj na glas smejali, in pa hujškalo se bo ljudi na „liberalce“. Nastopijo tudi „čuki“, da bo kaj zabave. — Tudi pri nas na Goriškem delajo nunci na vse kriplje na to, da bi nagnali čim več ljudij v Škofjokolje. No, nekaj jih že popeljejo, dosti pa ne bo. Tistim, ki pojdejo, bodo morali plačati vožnjo in pa hrano; drugače se jim še ti spuntajo. Podgorski nunc Golob vabi kar se da ter obeta, da plača pot. Mož je za katoliško reč hudo unet, zato tudi rad daje za vince fantom v „katoliškem društvu“ v Podgori. S silo, da

V tretji sta se pripeljala gospoda Longueville in princ Conti, brat in polbrat prinčev. Stopila sta na tla ter se približala kraljevi in kraljičini kočiji, da se poklonita Nj. Veličanstvu.

Kraljica je pogledala v kočijo, katere vrata so ostala odprta, in videla je, da je prazna.

— Toda kje je gospa Longueville? vpraša nato kraljica.

— Gospa Longueville je malo bolna, milostljiva gospa, odvrne vojvoda, in naročila mi je, naj jo izgovorim pri Vašem Veličanstvu.

Ana se ozre naglo v Mazarina, ki ji odgovori z nevidnim migljajem svoje glave.

— Kaj pravite k temu? vpraša kraljica kardinala.

— Da je gospa Longueville talnik za Parižane, odvrne kardinal.

— Zakaj ni prišla? vpraša natiho princ svojega brata.

— Tiho! odvrne ta, ona ima že gotovo svoje vzroke.

— Pogubi nas! zašepče tiho princ.

— Reši nas, reši, pravi Conti.

Kočije so prihajale trumoma. Maršal La Meilleraje, maršal Villeroy, Guitant, Villequier, Comminges, vsi po vrsti so prihajali; prišla sta tudi dva mušketirja, vodeča d' Artagnanovega in Porthosovega konja. D' Artagnan in Porthos ju zajašeta. Porthosov kočijaž sede na d' Artagnanovo mesto na kraljevi kočiji, Mousqueton pa kočijaža; Mousqueton je vodil kočijo stojé, za kar je imel svoje tehtne vzroke; podoben je bil staremu Automedonu.

Dasi je skrbelo kraljico tisoč stvari, je vendar iskala z očmi d' Artagnana, toda d' Artagnan se je že izgubil v množici, ker je vedel, da je to najbolj pametno.

— Pojdiva naprej, je dejal Porthosu, in preskrbiva si v Saint-Germainu dobro ležišče, zakaj nihče ne bo mislil tam na naju. Jaz se čutim zelo utrujenega. —

— Jaz resnično že komaj gledam, tako sem zaspal, pravi Porthos. Čudno vendar, da ni prišlo do nobenega boja. Parižani so pač zelo neumni.

— Ali nisva marveč midva zelo spretna? pravi d' Artagnan.

— Morda.

— In kako je z vašo roko?

— Bolje; toda ali mislite, da ju sedaj res že drživa?

— Koga?

— No, vi svoje povišanje, in jaz svoj naslov.

— Pri moji veri, da! Skoro bi prisegel. Sicer pa, če se ne bodo spomnili, jih že jaz opomnim.

— Kraljičin glas je slišati, pravi Porthos. Zdi se mi, da pravi, naj zasedejo konje.

— O, ona bi že hotela, toda...

— Toda...?

— Toda kardinal noče. Gospoda, nadaljuje d' Artagnan ter se obrne k mušketirjema, spremljajta kraljičino kočijo in ne genita se od vrat. Midva greva pripraviti stanovanja.

In d' Artagnan odjezdi s Porthosom proti Saint-Germainu.

— Pojdimo, gospoda! pravi kraljica.

In kraljeva kočija oddrda; za njo pa vse druge kočije in več nego petdeset jezdecev.

Dospeli so srečno v Saint-Germain; ko je stopila kraljica iz kočije, jo je že čakal tu princ ter ji ponudil roko.

— To bodo gledali Parižani! vsklikne Ana Avstrijska veselo.

— Zopet imamo vojno, pravi princ.

— No, da, vojno. Toda nimamo li na svoji strani zmagalca pri Rocroy-u, Nordlingenu in Lensu?

Princ se prikloni v znamenje hvaležnosti.

Bilo je ob treh zjutraj. Kraljica je šla prva v grad; vsi drugi so šli za njo: kakih dvesto oseb jo je spremljalo na njenem begu.

— Gospoda, pravi kraljica smeje, nastanite se v gradu; velik je, in prostora vam ne bo manjkalo; toda ker nismo vedeli, da pridemo sem, so pripravljene samo tri postelje, ena za kralja, ena zame...

— In ena za Mazarina, pravi tiho princ.

— In jaz bom spal na tleh, kaj ne? pravi Gaston Orleanski ter se nasmehne ves v skrbeh.

— Ne, Monseigneur, pravi Mazarin, zakaj tretja postelja je pripravljena za Vašo Visokost.

— Toda vi? vpraša princ.

— Jaz ne grem spat, pravi Mazarin, imam opraviti.

Gaston si da pokazati sobo, kjer je bila postelja, ne da bi se brigal, kako bosta spali njegova žena in hči.

(Dalje pride.)

ne bo zamere, in pa z denarno podporo spravijo nekaj backov in čukov z Goriškega v Škofjokoko. Najdemo pa se, da bo naša dežela najslabše zastopana.

Neka „Slov. dilaška zveza“ straši po Goriškem ter išče, kje bi požrla kakega dijaka. V soboto bo pri Sv. Luciji sestanek, da se ustanovi pododbor S. D. Z. Najbrže pride dosti bogoslovcev, akademikov bo toliko, da se jih prešteje na prstih jedne roke pa še kateri ostane, pa kak zapeljiv študent iz matlega semenišča pride. Ni dvoma, da bo klavern shodič — pa začne se tudi tako rpidikalno delo, da se onemogoči razvijanje klerikalnega dijaštva na Goriškem.

300 K je bil izgubil v Gorici g. Franc Vovk iz Bilj. Našla jih je deklica Valerija Furlan, ki jih je dala svojemu očetu, kateri jih je hitro nesel na policijo. Kmalu nato je prišel gosp. Vovk naznanit na policijo, da je izgubil 300 K. V nepričakovano veselje so mu povedali, da že imajo krone, katere so mu takoj izročili. Poklicana je bila deklica Furlanova, ki je dobila nagrade 28 K.

Domobranec so odšli iz Gorice v Palj, kjer tudi ostanejo. Namesto domobrancel polka št. 5. pride v septembru v Gorico drugi bataljon domobranskega polka št. 4. (planinci), ki se nahaja sedaj v Celovcu.

„Viva Garibaldi“ je zaklical neki nemški profesor v Gradežu, ko je s parnika, s katerim se je imel odpeljati, metal med otroke drobiž. Slišal je to redar, ki je hotel takoj aretirati Nemca, ali kapitan je rekel, da brez dovoljenja pristanišnega poveljništva ne pusti aretirati potnika. Redar je tekel k poveljstvu in k žandarmeriji, na kar so hitro jadrali za parnikom ter ga ujeli koncem kanala. Nemškega profesorja so aretirali ter mu preiskali vse žepne in prtljago, pa niso našli nikjeri nobenega Garibaldija! Potem so ga spustili na prosto.

Po železniškem tiru je imel navado hoditi 49-letni Miha Jelen iz Zalošč v dornberski občini. Tako je šel tudi pred par dnevi po tiru. Kar je pridrdral za njim vlak in stroj je vrgel Jelena daleč proč s tira. Pobrli so ga ranjenega po raznih delih telesa ter ga prepeljali v gorisko bolnišnico.

Ob kopl sena je spal Franc Tonetti v Višku v Furlaniji. Velik drog se je zvrnil nanj z vso močjo ter ga močno stisnil in udaril na prsi. Prinesli so ga v gorisko bolnišnico. Tonetti ima 19 let.

Tatvina bicikljev. — Anton Conte, rogarjev uslužbenec, je imel opravke na davkarji. Svoj bicikel je pustil v veži. Ko se je vrnil, ga ni bilo več.

Tele je vodila na pašo 8-letna Rezika Čermeljeva iz Vrtovina. Tele je bilo navezano na vrvi, katero je imela mala Rezika ovito okoli roke. Kar se je tele splašilo ter potegnilo za vrvi, ki se je zavezala, da je deklica ni mogla odstraniti z roke. Tele je vleklo deklico za sabo. Prihiteli so sosedje, ki so odvezali deklico. Sedaj leži v goriski bolnišnici v obupnem stanju.

Izpred sodetja. — Ker se je zoperstavljal redarjem in jih zmerjal, ko so ga ločevali od Jak. Luša, s katerim se je hotel tepsti, je bil obsojen 24-letni Fr. Lepre iz Ogleja na 2 meseca ječe s postom in trdim ležiščem vsak mesec.

23-letna Marija Kenda, sedaj poročena Stern, iz Ljubina, je bila klicana pred sodnijo radi tatvine, storjene delavki Italiji Venturini v Stračicah v Gorici, kateri je vzela nekaj obleke. Marija Kenda-Stern je obsojena na 14 dni zapore z jednim postom.

Ova vojaška konja se prodasta na javni dražbi v soboto v Gorici ob 9. dopoldne na dvorišču vojašnice na Travniku. Kupec mora plačati takoj vso kupnino in pristojbino za kolek po lestvici III.

Javni ples v Pračini se vrši v nedeljo 26. t. m.

Mladončič v Šturijah pri Ajdovščini priredé 26. t. m. na prostoru g. Rayerja popoludne javni ples, pri katerem bo sviral oddelek vojaške godbe pešpolka št. 47. iz Gorice.

Zveza narodnih društev.

Kolesarsko društvo „Gorica“ vabi svoje člane ter prijatelje društva k izletu, katerega priredi v soboto dne 25. julija t. l. v Idrijo (Notranjsko). — Zbirališče v soboto dne 25. julija ob 11¹/₂ uri zvečer v kavarni „Central“ in gostilna Molar na Senenskem trgu. Odhod iz Gorice ob polnoči z vlakom državne železnice do Sv. Lucije. — Društvo je preskrbelo

dovoljenje za ogled znamenitega rudnika. — Oprava kolesarska. — Rednika: Edvard Rusjan in Alojzij Drašček. — Gg. člani so vljudno naprošeni, da se izleta v največjem številu udeležijo, ker se mudi obenem leap prilika za ogled znamenitega rudnika. Zdravo! Odbor.

Društvo „Nada“ v Sovodnjah priredi dne 9. avgusta svojo veliko z jako zanimivim vspreedom. Bratska društva naj biagovole to vpoštovati. Odbor.

Veselica Bralnega kmetijskega društva „Ljak“ na Vogerskem se bo vršila dne 9. avgusta t. l.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Vinski pridelok leta 1907. — Na Goriškem se je lani pridelalo 325.681 hektolitrov, od katerih 184.246 hl belega in 141.415 hl črnega vina na obdelovani površini 9373 hektarjev. Največ belega vina se je pridelalo v Brdih, in sicer 124.254 hl; črnega pa v nižini, namreč 93.985 hl. Ako se upošteva obdelovana površina, so si nižina in brda, kar se tiče pridelka približno enaka; v brdih 143.657 hl 144.432 hl v nižini.

Zanimivo je, ako se primerjajo vinski pridelki goriške dežele z onimi v drugih kronovinah, kar se tiče množine pridelka z ozirom na obseg obdelovanih zemljišč. V tržaški okolici se je pridelalo poprečno 9 hektolitrov na enem hektarju vinogradov; v Istri 18,4, v Dalmaciji 10,8, na Nižjem Avstrijskem 8,5; na Štajerskem 12,3, na Koroškem 1,5 (vsega skupaj 71 hl), na Kranjskem 27,8, na gorenjem Tirolskem 30, na Predarelskem 5,8, na Češkem 7,1, na Moravskem 11,8. Galicija, Gorenje Avstrijsko, Šlezija in Bukovina ne pridelujejo vina.

Produktivno intenzivnost v naši deželi nadkriljuje le Trentinsko, kjer iznaša povprečen vinski pridelok za hektar 69,9 hektolitrov, na Goriškem pa 59,3 hl.

Kar se tiče kvantitete, prihaja za Trentinom prva Dalmacija, potem Istra, Goriška, Štajerska itd. Kar se tiče vinskega pridelka, opazimo, da je pridelal Kras poleg mnogo belega vina tudi nad 27.000 hl črnega, na katero odpada znani teran.

Izvozni trg v Gorici. — 21. julija je bilo na trgu 10 kvintalov črešenj po 24 K poprečne cene; 70 kvintalov krompirja po 7 K; 30 kvintalov hrušk po 40 K; 15 kvintalov stročjega fižola po 30 K; 7 kvintalov fig po 36 K; drugega različnega malo.

22. t. m. je bilo na trgu: 15 kvintalov črešenj po 26 K poprečne cene; 16 kvintalov stročjega fižola po 28 K; 60 kvintalov krompirja po 8 K; 25 kvintalov hrušk po 38 K; drugega različnega malo.

Sedaj v Raštelu št. 8 obstoječa zaloga tobaka specialitet se premesti na Tekališče Josipa Verdija št. 35. Ker se pa dotični lokal zaloge objednem prenovi, prenese se omenjena zaloga tobaka specialitet pr ovizorično v Gledališko ulico št. 8.

Gospodarska in kulturna povzdiga Istre. — V petek se je vršila na Dunaju konferenca v finančnem ministerstvu, katere so se udeležili skoro vsi istrski državni poslanci. Sekcijski načelnik dr. Engel je razvijal vladin program za Istro: razne čestne in pristaniščne naprave, ustanovitev 35 novih poštnih uradov, oskrbe ribarstva, ustanovitev ljudskih, meščanskih in kmetijskih šol na državne stroške itd. Poslanci so odobrili vladin program, ki utegne biti izvršen tekom 10—15 let.

Nemška banka v Trstu. — Kakor se čuje, nameravajo ustanoviti Nemci svojo veliko banko v Trstu z namenom, da se bodo bojevali proti slovanskemu kapitalu in njega uplivi!!

Izvozni trg goriški leta 1907. — Vrednost sadja in zelenjave, ki se je dostavila na goriški izvozni trg minolega leta, je znašala K 1.185.410. Po odpadajoči svoti skupilo se je za ringlote K 455.000, za črešnje K 389.754, za krompir K 338.453, za namizno grozdje K 206.408. Za temi glavnimi pridelki skupilo se je za hruške K 81.403, za breskve K 65.628, za špargeljne K 64.822, za grah K 59.404 in za kostanj K 54.830. Za temi prihajajo z izdatnimi nižjimi svotami in sicer od 37 do 22 tisoč kron jabolka, češplje, fižol v stročju, potem v vrednosti od 14 do 9 tisoč kron reine claude, paradizniki, smokve in slive ter slednjic v vrednosti od treh tisoč do tisoč kron ribes, jagode in kakor zadnji lešniki. Skupno so ti prodani produkti tehtali 85.602 kvintala.

Največji razloček v ceni je bil pri krompirju, ki se je menjala med 4—40 kron, po-

tem paradizniki od K 3—36, grah od K 12—140, špargeljni od K 36—500, grozdje od K 22—300, breskve od K 6—120, jagode od K 5—360, smokve od 7—150 in črešnje od K 4—226.

In kdo ima največji dobiček od izvoznega trga?!

Delenje nagrad za kobile. — Kakor druga leta, delila bo vlada tudi letos nagrade za kobile z žrebeti, za mlade breje kobile in za žrebice in sicer 9. septembra v Gradišču, 10. septembra v Tolminu in 12. septembra v Pazinu. V Tolminu se bodo premovale kobile hladnokrvnega plemena, v Gradišču in v Pazinu pa kobilarnega (vročokrvnega) plemena. H tekmovalju so pripuščeni konji, ki so se vzgajili doma in sicer kobile z žrebeti stare najmanj 5 let, ako so kobilarnega plemena, hladnokrvnega plemena pa vsaj 4 leta. Breje mlade kobile, ki niso imele še žrebet, morajo biti 4 do 5 let stare, če so prvega plemena, 3 do 4 leta, če so družega. Žrebice so lahko eno, dvo ali triletno, hladnokrvnega plemena pa samo eno ali dvoletno. Pripuščajo se k tekmovalju tudi one kobile, ki so se prejšnja leta obdarovale. Nagrad je v Gradišču 22 in sicer: 2 po 100 K, 1 po 80 K, 2 po 60 K, 2 po 50 K, 3 po 40 K, 1 po 30 K, 1 po 20 K, in 12 medalj, v Tolminu 26: 1 po 80 K, 2 po 60 K, 4 po 50 K, 3 po 40 K, 3 po 30 K, in 13 medalj, v Pazinu 34: 2 po 100 K, 1 po 80 K, 1 po 70 K, 2 po 60 K, 6 po 50 K, 2 po 40 K, 3 po 30 K in 17 medalj. Kdor ima lepe kobile in žrebice, naj jih pripelje določeni dan ob 10. predp. v eden določenih krajev. S seboj naj vzame živalski potni list in listine, ki pričajo o plemenu dotičnih kobil, oz. žrebet.

Za prepoved izvoza krma se zavzemajo ogrska kmetijska društva. Vlada pravi, da čaka na eventualno izpremenitev vremena. Če bo mnogo dežja, potem ni upanja na prepoved.

Žetev v Avstriji. — Poljedelsko ministstvo je izdalo o žetvi obširno poročilo, ki navaja med drugim: Zaradi trajne suše je ozmina dozorela po mnogih krajih deset dni prej, kakor navadno. Jesenska setev se je slabo obnesla na Kranjskem, osobito pa na Primorskem in v Dalmaciji. V Istri in Dalmaciji žetev ne bo zadostovala za seme. Požeta je na Primorskem, v Dalmaciji, na Kranjskem in deloma na Spodnjem Štajerskem že tudi rž. Na Primorskem, v Dalmaciji, deloma pa tudi na Kranjskem in Spodnjem Štajerskem je že tudi požeta pšenica. Jetmen je na Kranjskem, Spod. Štajerskem in Koroškem srednje dober. Oves je po suši še več trpel kakor jetmen. Na Kranjskem že deloma zanjajo oves, na Primorskem in v Dalmaciji so ga že deloma pospravili. Najbolj se je držala koruza. Proso slabo kaže. Na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem so pričeli že sejati ajdo. Lan kaže na Štajerskem precej dobro. Krompir se je po zadnjem dežju precej opomogel. Upa se na sreden uspeh celo na Kranjskem, Primorskem in v Dalmaciji. Pesi je suša tudi škodovala, repa in zelje se le počasi razvijata. Detelja in seno je dobro, samo malo jih je. Sena je na Spodnjem Štajerskem 40 do 60 odstotkov, na Kranjskem detelje 65 odstotkov, sena do 50 odstotkov, v Dalmaciji pa do 40 odstotkov manj kot druga leta. Gorko, solnčnato vreme je ugajalo trti razven v Istri in deloma v Dalmaciji. Na Kranjskem upajo na dobro vinsko trgatvev. Upanje na dobro sadno letino se je zmanjšalo. Olivna letina bo srednje dobra.

Politični pregled.

Češki deželni zbor bo sklican na dan 10. septembra ter bo zboroval do 23. sept. Vlada predloži dež. zboru načrt volilne reforme, ki obsega tudi ustanovitev kurije, v kateri bodo volili samo tisti, ki ne plačujejo nobenega d a v k a.

V turški armadi je nastala cela revolucija. V Drinopolju zahtevajo častniki in vojaki, da se izpuste iz zaporov vodje reformnega gibanja. V Solunu vzbujajo nemire Mladoturki. Vojaki, ki dlje časa služijo, hočejo odpust iz službe. — V Seresu je bil umorjen polkovnik Mustafa beg.

Avstrijska gospodarska zbornica. — Knez Windischgrätz je otvoril sejo 21. t. m. ob 3. uri 25 min. in se je najprej v toplih besedah spominjal umrlega člana gospodske zbornice, grofa Baworowskega. Zakonski načrt glede zavarovanja delavcev proti nezgodam in za slučaj bolezni je bil rešen v prvem čitanju in izročeni komisiji, sestoji iz 15 členov, ki se jih izvoli na prihodnji seji. Nato je knez Dietrichstein poročal o predlogah glede povišanja

rekrutnega kontingenta za 1908. V debato je posegel tudi podpredsednik grof Schönburg, ki je poudarjal, da se mora tudi gospodska zbornica baviti z vojaškimi stvarmi v trenutku, ko se pripravljajo važna vojaška vprašanja, čeravno spadajo vojaške stvari v kompetenco delegacij. Govornik je omenil med drugim tudi zveze z Nemčijo. — Grof Rudolf Traun je obžaloval, da se ni še povišalo rekrutni kontingent za skupno armado in da ni še dovršena potrebna reforma vojnega zakona. Govornik je omenil tudi predlogo o rezervistih in je izrazil željo, naj bi odpadle zadnje vojaške vaje tudi za častnike in kadete. Konečno je izjavil, da bi bilo bolje, da se je skrbelo za spopolnjenje skupne armade in mornarice. (Živahna pohvala). Potem sta govorila še knez Orsini Riesenberga in minister za deželno brambo FML Georgi, nakar je bil zakonski načrt v drugem in tretjem čitanju vsprejet. — Potem je zbornica razpravljala zakon o rezervistih in po referatu poročevalca je bila zaključena. Baron Plener je neto poročal o predlogi glede določitve alkoholnega kontingenta za obratno dobo 1908-09. Predlog je bil vsprejet brez debate. Potem je zbornica vnaprejela več manjših zakonskih načrtov, ki jih je poslanska zbornica rešila v zadnji seji. —

Zbornica je odobrila sklep proračunskega odseka, da se davek na sladkor ne zniža. Zbornica je sprejela melioracijski zakon, zakon o državnih slugah ter načrt o poddržavljenju češke severne železnice.

Razne vesti.

Katehet v Miljah pri Trstu, o katerem smo poročali zadnjič, da je bil klican pred sodnijo v Kopru radi rečij, katere je uganjal s šolskimi deklicami v šoli in doma, je bil obsojen v terek na 4 tedne strogega zapore.

Prva metura na mestni realki v Idriji je bila 16., 17. in 18. t. m. Delalo je maturo 19 rednih dijakov in 1 eksternistinja. Vsi so jo prestali z dobrim vspehom.

Narodna delavska organizacija v Trstu razvije 9. avgusta t. l. o priliki svoje obletnice svoj prapor. Zbere se v Trstu na ta dan obilo delavstva tudi iz Istre in Goriške.

Podržavljenjo železnice v Avstriji. — V zadnjem času so v Avstriji prešle v državno posest tri železnice, severozapadna železnica in južno severno nemška spojna železnica. S podržavljenjem teh železnic se pripoji državni železniški mreži 3000 km železniške proge, tako da ima sedaj država skupno okoli 18.000 km železnice.

Tržaški Slovenec na razstavi v Berlinu. — V Berlinu se je odprla mala plesna razstava, ki se je udeležilo Nemci, Angleži, Italijani in tržaški Slovenec profesor plesa, gosp. Ivan Ume k. Drugega Slovana ni nobenega poleg.

Praško jubilejno razstavo je obiskalo do sobote 18. julija en milijon obiskovalcev.

20.000 učitelje imamo v Avstriji. V primeri z moškimi učnimi močmi jih je 28%.

Veliko poverenje. — Pri hranilnici v Miškolcu na Ogrskem je poveril knjigovodja Farkaš 134.000 K ter pobegnil. Člani ravnateljstva so se zavezali plačati poverljeno svoto.

V nunskem samostanu sv. Ciprijana v Trstu se je izvršila prememba. Sloveča prednica Salezija, katero je protežiral škof Nagl, je odstavljena na ukaz iz Rima, in imenovana je druga prednica. Godile so se pod prednico Salezijo reči, ki ne tičejo v samostan.

Trpljenje vojakov v nemški armadi. — Minole dni je bila kazenska obravnava proti celi vrsti gardnih podčastnikov, ki so na prav bestialen način trpinčili vojake. To je bivšemu artilerijskemu polkovniku Gädkeju dalo povod, da je v „Berliner Tagblattu“ priobčil članek o tej stvari. Gädke, ki se je po svoj članek podpisal, pravi, da se v nobeni armadi na svetu tako živinsko surovo in sramotno ne trpinči vojaštva kakor ravno v nemški. Take bestialnosti, take krutosti in sramotnosti so povsod nemogoče. Primerijo se vsakovrstne surovosti in trpinčenja tudi drugod, a na Nemškem so kar v navadi. Polkovnik Gädke pravi, da se v nemški armadi ne vzgajajo vojaki, marveč „pretepeni psi“ in zahteva, naj se za take predpostavljence, ki vojake trpinčijo, uvede kazni s palico. Če mož, ki je v vojaški službi osivel, imenuje nemške vojaške „pretepeni pse“ in zahteva, da naj se podčastnike s palico uči človeškega čuta, potem si je lahko misliti, kake razmere morajo vladati v nemški armadi. Da nemška kultura rodi čudne sadove.

Razpis zmanjševalne dražbe.

Razpisuje se dražba za zgradbo novega šolskega poslopja v Hruševljah pri Neblem. Sklicna cena je 18.468 k. r. 02 vin.

Načrt, preudarek in gradbeni pogoji se morejo vpogledati v uradu c. k. okr. šol. nadzornika v Gorici (glavarstvo, II. nadstrop., soba št. 5), v navadnih uradnih urah.

Rok za vlaganje pismenih ponudb (kolek 1 K), s katerimi treba vložiti 5-odstotno varščino, poteče dne 30. t. m. ob 12. uri popoldne.

C. kr. okrajni šolski svet
v Gradišću, 20. julija 1908.

Predsednik:
Anton Schneider l. r.

Prva goriška tovarna umetnih ognjev

s strojnim obratom izdeluje: rakete, bengalične ognje, rimske sveče, kolesa itd. itd.

Posebnost: papirnati topiči.

Nadalje priporoča: jubilejne transparente v velikosti cm 120 × 200 s podobo cesarjevo in v velikosti cm 100 × 150 z monogramom.

Ferd. Makuc

pooblaščen in priznan pyrotehnik
Gorica, tekališče Frana Jos. 34.

Iz prijaznosti se sprejemajo naročila tudi v kavarni „Dogana“ tik sodnijske palače.

Proda se harmonij

amerikanske vrste.

● Cena kron 150 ●

Več se izve pri gosp. Iv. Racinu, organistu v Komnu.

Kupi se
nov ali pa dobro ohranjen
harmonij.

Ponudbe je pošiljati na
„Kmetijsko in izobraževalno
društvo v Lokovcu“.

Naznanilo.

Uljudno naznanjava slav. občinstvu, da sva preselila svojo zalogo koruze, otrobi, ovsu in drugih deželnih pridelkov iz Starega trga št. 9

v ulico sv. Antona št. 4
(kjer je bila prej zaloga g. fl. Bozzinija).

Priporočava se za obilen obisk

Laurenčič & Domicelj.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga s neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo „Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici“ je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1908. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Delež so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih „Boča“ in „Primorec“.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v „Trgovskem domu“.

Načelstvo in nadzorstvo.

Slovinci, kupujte užigalice v korist
družbi sv. Cirila in Metoda!

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje.

Hotel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora. Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob za tujce od K 1-20 višje. Velik vrt z verando. Stekleni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Kegljisce. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. — Plzenjsko in puntigamsko pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna in točna.

Poprava in komisijška
zaloga dvokoles in št
valnih strojev pri

BATJELU

Gorica
Via Duomo 3-4.
Prodaja tudi na mesečne
obroke.
Beniki franko.

Stara dvokolesa se emajlirajo po ceni
z ognjem.

Andrej Fajt pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Buis. št. 2.

Filljalka v Dornbergu.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriške
plince, potlice itd.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Račtelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupevališče nraharškega in drobnega
blaga ter kupa, proje in stij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in šiviljarje.

Svetinjice. — Kožni venci. — Mašne
kajalnice.

Mašna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih
ter na deželi. 35-4

Odlikovana pekarija in sladničarna

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfi-
nejega peciva, torte, kolače za birmance
in poroke, odlikovane velikonočne
pince itd.

Prodaja različna vina in likerje
na drobno ali v originalnih butelkah
Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogo-
brojna naročila ter obljublja solidno postrežbo
po jako zmernih cenah.

Goriška tovarna mila A. Gabršček.

Narodno podjetje, edino te vrste.

Ustanovljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej
le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodinje! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša specialiteta je: Caprasole — Koza s solncem. Poskusite in sodite!
Svoji k svojim!